

Jak může vypadat Česko v roce 2100?

CzechGlobe představuje scénáře možného budoucího vývoje

7.9.2026 - | Czech Globe

Jak bude Česká republika vypadat za několik desetiletí? Budeme žít ve společnosti založené na spolupráci a důvěře, nebo naopak v prostředí rostoucích konfliktů, technologických nerovností či tlaku na ekonomický růst? Nově vydané Scénáře budoucího socioekonomického vývoje pro Českou republiku do roku 2100 (CZ-SSPs) představují čtyři možné podoby budoucnosti, které mají pomoci veřejné správě, vědeckým i dalším organizacím lépe přemýšlet o dlouhodobých důsledcích dnešních rozhodnutí. Publikaci vydal Ústav výzkumu globální změny AV ČR - CzechGlobe.

Scénáře nepředstavují předpověď budoucnosti ani odhad toho, co je nejpravděpodobnější. Nabízejí několik vzájemně kontrastních možností vývoje společnosti. Zachycují, jak se mohou v různých kombinacích proměňovat ekonomika, technologie, fungování státu, mezinárodní vztahy, hodnoty společnosti nebo stav životního prostředí a jak mohou tyto změny ovlivnit každodenní život lidí. Publikace navazuje na mezinárodně využívaný rámec Shared Socioeconomic Pathways (SSPs), který autorský kolektiv poprvé systematicky přizpůsobil českému prostředí.

Výsledkem projektu jsou čtyři scénáře budoucnosti České republiky do roku 2100 - **Rovnováha, Konflikt a rozpad, Opevněné světy a Všechny tváře růstu**. Každý z nich představuje jinou kombinaci společenských, ekonomických, technologických a environmentálních změn.

„Česká republika dosud neměla národní scénáře, které by systematicky propojovaly společenské, ekonomické, technologické i environmentální změny. Věříme, že právě tato mezioborovost je jejich největší přidanou hodnotou,“ uvádí vedoucí Oddělení sociálně-ekologické analýzy, které scénáře zpracovalo, Zuzana V. Harmáčková.

Autorský kolektiv záměrně nezpracoval scénář „Střední cesta“ (SSP2), který představuje pokračování současných trendů. Pozornost byla věnována především kontrastním budoucnostem, které umožňují lépe zkoumat rizika, příležitosti i odolnost dnešních strategií vůči různým podobám možného vývoje.

Scénáře vznikaly více než dva roky v rozsáhlém výzkumném a ko-designovém procesu. Ten zahrnoval systematickou analýzu přibližně 150 existujících scénářů pro Českou republiku, identifikaci více než stovky tzv. slabých signálů budoucích změn metodou horizon scanning a následně rozsáhlé konzultace s odbornou veřejností. Do přípravy scénářů se zapojilo téměř sto odbornic a odborníků z akademické sféry, a také z ministerstev, Úřadu vlády, krajských úřadů a dalších institucí veřejné správy.

Scénáře nacházejí uplatnění především při tvorbě veřejných politik, strategických dokumentů, adaptačních plánů, ve výzkumu nebo vzdělávání. V zahraničí se obdobné scénáře stále častěji využívají jako podklad pro testování odolnosti strategií vůči nejisté budoucnosti nebo pro participativní scénářové workshopy.

„Veřejná správa dnes řeší výzvy, jejichž dopady přesahují jedno volební období. Scénáře poskytují prostor bezpečně promýšlet i takové budoucnosti, které se dnes mohou zdát nepravděpodobné, ale jejichž důsledky by byly zásadní,“ dodává jedna z řešitelek výzkumu, Lenka Suchá.

Společně s [hlavním reportem](#) byla zveřejněna také brožura [Scénáře budoucího vývoje v praxi: Jak využít scénáře budoucího socioekonomického vývoje při strategickém plánování a rozhodování](#), sektorové rozšíření [Scénáře budoucího socioekonomického vývoje ČR pro zemědělský sektor](#) a dále otevřená databáze [slabých signálů](#) a [scénářů a hnacích sil](#), které při tvorbě scénářů budoucího vývoje ČR vznikly jako doprovodné produkty.

Formou velkoplošných vizualizací představí jednotlivé scénáře veřejnosti výstava *Pět tváří zítřka*, a to v podobě ilustrací Prahy v roce 2050. Výstava bude k vidění v rámci Týdne Akademie věd ČR 2026.

Kontakty pro média

Kontakt:

Jitka Martínková, E: martinkova.j@czechglobe.cz, M: +420 728 399 452

Odborné kontakty:

Zuzana V. Harmáčková, E: harmackova.z@czechglobe.cz, M: + 420 702 012 022

Lenka Suchá, E: sucha.l@czechglobe.cz, M: +420 730 565 286